

Rıdvan Turan: Soykırım ne ola?

Posted on 06/06/2016

Alman Federal Parlamentosu'ndan 1915 olaylarını soykırım olarak tanıyan kanun tasarısının hemen hemen oy birliğiyle çıkması Türkiye'de birkaç protesto dışında sessiz sedasız geçirilmeye çalışılıyor. Erdoğan "konsolosumuzu çağırıp istişare edeceğiz" derken, taze başbakan Yıldırım sorunu, "her ülkenin tarihinde olan sıradan ve önemsiz bir mesele" olarak niteleyerek bir adım öne geçti. Türk Alman dostluğuna, çıkar birliğine vurgular yapıldı (ki aynı dostluk ve çıkar birliğiydi 1915te soykırımı olanaklı kılan) ama sonuç değişmedi. Türkiye cenahında kıyametlerin koparılamamış olmasının sanırım en önemli nedeni, yedi düvelle düşman olmuş, ekonomide dibe vurmuş Türkiye'nin bir de Almanya ile dalaşmayı göze alamamış olması. Bu sebeple yönetici elit meseleyi sessiz sedasız geçiştirmeye çalışırken, medyada da Alman malları üzerinde tepinen linçsever kitlelerin nümayişine tanık olmadık. Belki iktidar sahiplerinin içlerinde fırtınalar kopuyor ama içerde ve dışarıda vaziyet uygun değil. Uygun olsa, "ey Almanya", "ey Merkel'le başlayan pek çok nutuk dinlememiz içten bile değildi. Günde 2-3 defa sahne alan Erdoğan neredeyse meseleye hiç değinmiyor. Bununla birlikte özde bir değişiklik yok. "Kimse bizim soylu geçmişimize soykırımı yakıştıramaz" ile başlayan, "soykırım yapan asıl Almanlardır, 6 milyon Yahudiyi yok ettiler"le devam eden koro hala yerinde duruyor.

Bu meseleye ve benzer meselelere Yıldırım gibi cahil cesaretiyle yaklaşıp, vukuatı adiyeden muamelesi çekerek memleketin geldiği yer ortada. Koskoca bir toplum 17 yaşındaki sivilceli ergen psikolojisiyle yaşatılıyor. Kompleksli, korkak, tedirgin ve her daim bunalımlı. Yarınından endişeli, gergin. Bugün "arkadaş" dediğini 15 dakika sonra bıçaklayacak kıvamda. Kapanmayan her hesap sonsuza dek açık kalır. Ermeni meselesi de kapanmayan hesapların başındadır. O sebeple düne ait olmaktan çok bugünümüzü ilgilendiren ve daha beteri bugünü şekillendiren bir mesele bu.

Oysa çözüm kolay, “bu mesele tarihçilerin işi” diyen siyasetçi eğer bu vakte kadar bağımsız tarihçilerin ortaya koyduğu soykırımı kanıtlayan onbinlerce belgeye göz atarsa, “atalarım soykırım yaptı dedirtmem” diyen lümpen, Talat Paşa başta ittihatçıları atası olarak görmeyi bırakırsa epey önemli bir adım atmış sayılabiliriz. Bu iş tarihçilerin işidir diyen siyasetçi soykırımın ne olduğunu ve tarihçinin bilmediğimiz neyi araştıracağını sanıyor? Sanki yüzde elli elli bir durum varmış ve bir tarihçinin yeni keşfi ile 49’a 51, mesele soykırım olmaktan çıkacakmış gibi bir durumun mu olduğu sanılıyor?

Soykırım tanımı hukuki ve oldukça da kapsamlı bir tanım. 1948’de Birleşmiş Milletler Soykırım Suçunun Engellenmesi ve Cezalandırılması Sözleşmesi’ne (SSECS) ve Uluslararası Ceza Mahkemesi’nin Roma Statüsü’ne göre soykırım tanımı şöyle yapılıyor: Soykırım bir milletin, etnik, dini bir grubun veya bir ırkın tamamını veya bir bölümünü yok etmek amaçlı yapılan aşağıdaki davranışlardır:

- (1) Grup üyelerini öldürmek;
- (2) Grup üyelerine ciddi fiziki veya zihinsel zarar vermek;
- (3) Grup üyelerini bilerek tamamen ya da kısmen fiziksel yok oluşa götürecek yaşam şartlarına tabi tutmak;
- (4) Gruptaki doğumları kasıtlı olarak engellemek
- (5) Grubun çocuklarını zorla başka bir gruba transfer etmek

Hadi buyurun, bir Allahın kulu çıksın ve biz bunları Ermenilere uygulamadık desin. Resmi tezde yer alan ve soykırımı karşı kullanılan tehcir politikasının bir insanlık suçu olduğu ve aslında bu uluslar arası tanım gereği soykırım tezini desteklediği açıkça görülüyor.

Yani mesele Almanya'ya kızmakla, "asıl siz soykırımcısınız" demekle hallolmuyor. Ermeni sorunu uluslar arası bir şantaj meselesi olmasın isteniyorsa, bunu uluslar arası hukuk ve daha önemlisi halklar arası dostluk ve kardeşlik hukuku çerçevesinde nasıl çözüleceğinin hesap edilmesi gerekiyor. Bu meseleyle "kirlenmiş kanın" temizliği yer değiştirmesi gerekiyor. Ve her şeyden evvel bu meseleyi kendimize olan saygımız gereği çözmemiz gerekiyor. Enver Paşa kompleksiyle ülkeyi yöneten oldukça, bu çözüm zor tabiatıyla.

Bu konuda son söyleyeceğim de bir özeleştiri olsun. Bugün Türkiye'de demokrasi, insan hakları ayaklar altındaysa, ve kirli savaşta insanlarımızla birlikte tarihimizi ve kültürümüzü de kaybediyorsak, hatayı başta yaptığımızı bilelim. Meşhur fıkradaki gibi "Ermeni'yi dövdürmeyecektik" Belki şimdi çok başka konular konuşuyor olabilirdik.

Kaynak: [Özgür Gündem](#)